

„Вірою ми розуміємо,
що біжи словом Божим
збудовані.”

Євр. 11:8

ВІРА Й НАУКА

110

ВЕРЕСЕНЬ — ЖОВТЕНЬ

1980

FAITH and SCIENCE

Ukrainian Religious Magazine
101 Cambridge Road, Brookhaven, Pa., 19015
U. S. A.

110 SEPTEMBER — OCTOBER 1980

Передплата: Річна 8.00 дол.
Піврічна 4.00 дол.

Передплату посилати на адресу:

"Faith and Science"
P.O. Box 1563
Des Plaines, Ill., 60018, U.S.A.

З М І С Т

1. Подаруй добрість	1
2. Повітряні кораблі Єзекіїля	2
3. Журливі дні	3
4. Новонародження	4
5. Свідectво Ейнштейна	7
6. Велика таємниця	8
7. Пізнай себе	10
8. Другий прихід Христа	11
9. Небо звіщає Божу славу	16
10. Вірний Друг	17
11. Крах епохи міфів (9)	18
12. Унікальні чуда Ісуса	24
13. Згадка хороша	28
14. Духовні проблеми сучасної людини	29
15. Осінній ключ	32
16. З якої ноги вставати	33
17. У родинному колі	34
18. Нова книжка	36
19. Нові видання	37
20. Читайте і передплачуйте журнал	37

Подаруй добрість

"Тож тому, поки маємо час, усім
робімо добро". Гал. 6:10.

Подаруй добрість. Чи не спадало вам на думку, яким багатим змістом можна наповнити це поняття?

Можна сказати слово, що окрилить та піднесе на дусі, і можна сказати слово, що проткне рештки доброї волі холодним обосічним мечем.

Можна простягнути руку для дружнього рукостискання, або щоб подати необхідну допомогу, і можна простягнути руку для грабунку, або щоб відійняти безвинно життя.

Можна проходити в житті чулим добрим самарянином, і можна знати правила поведінки, і так ретельним бути у праці, як священик і левит, що поглянули на тяжко пораненого розбійниками та й байдужісінько пройшли мимо.

Можна відкрити розкішний сад свого серця і обдаровувати кожного найсмачнішими овочами з нього, виявляючи щедрість, і можна огородитися високими мурами себелюбства, набувши репутацію мізерного скнари.

Скупість на добрість завжди була людським лихом, а коли ще її підтримають самозадоволення та обмеженість, вона стає справжнім спустошенням.

У багатьох розумах багатство насамперед поєднується із силою, владою, матеріальним достатком. У найшляхетнішої ж частини суспільства на першому плані багатство духовного світу людини, добрість її серця, — щирість, щедрість, доброзичливість, людяність.

Де ж пролягають дороги до духовного багатства людини?

Найвищі досягнення людського генія виникли з любови до людства. Сам Бог вивів її величним принципом: „Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне” (Ів. 3:16). Це, мабуть, найбільш близька і хвилююча для нас сфера. Любити і поважати людей, бути справедливим, щирим, непримиренним до поганого, нести людям радість! Це дивовижна тонкість душі! Це чарівна краса! Це висока мета! Лише такі індивідуальності спроможні творити життя та вести його до правильних суспільних формацій.

Подаруй же людям добрість! Нехай твоє життя палає, наче ватра, до якої приходять грітися звідусюди.

І. А. Б.

Віра вчених

ПОВІТРЯНІ КОРАБЛІ ПРОРОКА ЄЗЕКІЛЯ

У лютому 1970 року вийшла з друку книжка „Колісниці богів”, написана швейцарським ученим проф. фон Данікеном. Аналізом зібраних даних, у тому числі і біблійних, про відвідини нашої планети позаземними жителями, книжка привернула до себе увагу читачів, і витримала вже декілька видань.

Звернув на книжку увагу і Я. Блюмрайх, один із провідних ракетних конструкторів. Це за його планами була збудована відома американська космічна лабораторія, що протягом довшого часу оберталась навколо Землі, а також він належить до числа тих, що сконструювали найсильнішу американську ракету „Сатурн”.

Отож, цей визначний ракетний працівник прочитав книжку Данікена „Колісниці богів” і сказав дружині: „А ось я сам візьму

Біблію і розіб'ю доценту Данікена”.

Він узяв Біблію, читав, перевіряв, зіставляв і, на своє та дружини свої здивування, переконався, що ніби все сходиться. Після цього Блюмрайх сам узявся за працю і з властивою йому точністю та наполегливістю просидів над нею 18 місяців, займаючись не тільки зіставленнями, але й математичними обчисленнями з допомогою комп'ютерів.

Наслідком його праці появилась поважна книжка під заголовком „Повітряні кораблі пророка Єзекіля”. У ній, між іншим, він доходить до таких докладностей, що зазначає розміри і вагу цих „космічних” кораблів. Вони, за його обрахунками, мали близько 60 метрів у діаметрі та важили близько 300 000 фунтів.

ЖУРЛИВІ ДНІ

Біжать журливі дні,
Біжать у перегін;
Злоба і будні дні,
І люди навздогін...
Один перед одним,
Не знаючи куди? —
В житті пустель сама
Без свіжої води.

Біжать журливі дні, —
Немає вороття.
А люд, безбожний люд
Без віри на буття,
Мов вітер в полі той,
Що навманя летить...
Біжать журливі дні,
І людям важко жить.

Біжать журливі дні,
А з ними грішний світ.
Хто в нім опритомнів,
Змінивши власний хід? —
Хто Бога полюбив,
Хто брата покохав,
Той журні дні й сумні
На радісні змінив.

Г. Домашовець
„Вибрані твори”.

НОВОНАРОДЖЕННЯ

II.

Як може людина стати високоцінною, корисною і вартісною для суспільства? Як діяти на неї, щоб вона не була клопотом для себе і тягарем для інших людей? Як змінити лиху людину, щоб вона була добра? — Це є питання, якими морочать собі голови вихователі та провідники народів. Вони ставлять перед людьми високоїдейну мету: Кожна людина повинна стати свідомою, освіченою, морально і фізично досконалою. Вона має вирости творцем. До досягнення того, — кажуть вони, — працею потрібно виховувати кожного, бо праця є творчою діяльністю. Але кожна людина має свою власну волю, яку потрібно відповідно стимулювати, щоб знайти особливі різновиди творчості. Воля — це здатність людини до перероблення дрібних індивідуалістичних бажань, і підпорядкування її діяльності розумним і корисним цілям є найважливішим завданням, — учать вони. Формування людської волі, однак, не є можливе без самопримусу, тому праця є основою формування особистості тільки тоді, коли вона є усвідомленою і обов'язковою діяльністю. Коли ж людина сама не хоче змушувати себе до такої виховальної праці, її потрібно до неї присилувати. Народна ж мудрість каже, що силуванням конем не поїдеш. Отже,

до формування людської особистості та її волі вимагається в таких випадках насильницька праця, а якщо потрібно, вона переводиться навіть у концтаборах або у Сибіру. Це і є скелет однієї з теорій цього світу, теорії формування корисної, творчої людини. Виходить, потрібно б усіх людей загнати в концтабори насильницької праці, бож усіх людей потрібно відповідно виховувати, щоб вони були корисні володарям цього світу. Які це безуспішні й жажливі теорії для переміни особистості та волі людини! Такі теорії не є навіть здатними перемінити суспільство для зручного закріпачення людей до вимог модерних диктаторів. Насправді за такими теоріями володарі цього світу виховують характери та переробляють успосіблення людей на своїх запеклих ворогів.

Погляньмо, проте, чи людям потрібна переміна особистості та характеру? Чи, часом, ідеї такої переміни не мають своєї належної основи?

Візьмімо до уваги характер людини. Безперечно, що кожний свідомий чоловік на землі розуміє пекучу потребу докорінної переміни свого характеру та характеру інших людей для створення належної гармонії у суспільстві.

Уже з юних літ кожний при-

своє багато різних прикмет і навичок, які питомі для нього на ціле життя. Ними можна відрізнити його від інших людей. Але серед них є шкідливі, некорисні, непотрібні та злі. Їх належить позбутися. Та яким способом можна викоренити в людині злі риси характеру, коли вони вже стали привласнені? На це є потрібна складна операція, яка не тільки дуже скалічила б, але вбила б людину. Це є подібне до недуги рака, поширеного в організмі до тієї міри, що жодні хірургічні заходи вже не є можливі, бо потрібно б викинути значну кількість частин організму, що спричинило б смерть.

Тому Христос каже, що нема іншого способу крім того, щоб померти для старого, зіпсутого, нечистого, злого і гріховного життя та народитися знову, тобто стати цілком новою людиною. У Своїй божественній силі Він дав нам можливість народитися від Бога, дістати нову, божеську природу, творити нову особистість і характер, щоб виконувати Божу волю. Тільки новонародження зумовлює формування творчої людини.

Христос сказав: „Коли хто не народиться згори, то не може він бачити Божого Царства!” (Ів. 3:3). Всупереч людським ідеям вказівкою або силою перемінити особистість людини, Бог каже про необхідність докорінної переміни волі, особистості, характеру й успосіблення тільки через новонародження від Бога, бо людина мусить отримати божеську природу, щоб бути подібною до

ідеальної Особистості та мати характер подібний до Ідеалу. Відкидання Божої вимоги впливає з невідродженої природи людини, бо для тілесного розуму та його способу думання немає іншої можливості ані дороги, вони є завжди в одвертій ворожнечі на Бога.

Такої переміни людини вимагає також святий і досконалий Божий характер. Як можуть двоє іти разом, не погодившись? Бог є святий, — людина є гріховна. Біблія учить: „Пильнуйте про спокій зо всіми, і про святість, без якої ніхто не побачить Господа” (Євр. 12:14). Ап. Петро пригадує ту важливу правду: „Бо написано: „Будьте святі, — Я бо святий! І коли ви Отцем звете Того, що кожного, не зважаючи на особу, Він судить за вчинок, то в страху проводьте час вашого тимчасового замешкання” (1 Пет. 1:16-17).

Царство Боже є ідеальним суспільством, воно вимагає святих громадян, „бо Царство Боже не є пожива і пиття, але праведність, спокій і радість у Дусі Святому. Хто цим служить Христові, той Богові милий і шанований поміж людьми” (Рим. 14:17-18). До Царства Божого не можна заїхати поїздом, ані автобусом, ні залетіти до нього літаком, — а можна ввійти тільки, народившись від Слова Божого і від Святого Духа.

Такої докорінної переміни людини вимагає ще унікальне діло Господа нашого Ісуса Христа на хресті. Коли думаємо про голгофський хрест і про страждан-

ня Спасителя, коли згадуємо пролиту Його кров і Його смерть за нас, — то на що була потрібна така велика Його жертва? Коли б люди могли самі себе обновити та перемінити відповідним виховним формуванням особистості та характеру, то непотрібні були б Божі заходи до тієї міри, щоб віддати Однородженого Сина Божого на муки та на хресну смерть. Але історія є невідкличним і незаперечним свідком цілковитого недосягнення людства в самонаправі.

Слово Боже вимагає від людей послухом прийняти Божу вказівку щодо цілковитої переміни кожного в новонародженні. „Коли хто з води й Духа не родиться, той не може увійти в Царство Боже, що вродилося з тіла, є тіло, що ж уродилося з Духа — є дух” (Ів. 3:5-6). Уся Біблія свідчить нам, що людина нічого приймати не може, як їй з неба не дасться” (Ів. 3:27). І коли ми до росту свого не можемо додати бодай ліктя одного, як можемо самі, без Божої сили, перемінити особистість і характер? На це є потрібна Божа надприродна сила та Його премудрість. Єдиний Бог може зробити таке чудо переміни зо злого на добре.

Як можна ж народитися згори? Безперечно, що ми мусимо, в першій мірі, признати в покорі нашого серця потребу такої переміни та визнати власне безсилля стати кращими. Ця докорінна переміна людини відбувається за впливом і силою Святого Духа. „Не військом, ні силою, але Духом Моїм, — говорить Господь”

через пророка Захарію. Коли хто вірує в Господа Ісуса Христа, як у свого особистого Спасителя, такою Бог запечатує Святим Духом, тобто Він дає людині завдаток Святого Духа. Що це значить? Це вказує на ту чудову хвилину, коли в очищене Христовою кров'ю серце входить Святий Дух на постійне перебування. Він стає Господарем і Керівником життя віруючого, Він робить докорінну переміну серця — центру життя людини, Він це робить неповторно — тільки один раз у житті людини.

Ця переміна стається за силою впливу і дії Слова Божого. Ап. Павло пише: „В Христі й ви, як почули були слово правди, Євангелію спасіння свого, як у Нього й увірували, запечатані стали Святим Духом обітниці, Який є завдаток нашого насліддя на викуп здобутого, на хвалу Його слави!” (Еф. 1:13-14). Ап. Петро свідчить: „Бо народжені ви не з тлінного насіння, але з нетлінного, — Словом Божим живим та тривалим... а Слово Господнє навек пробуває. А це Слово, що звіщене вам у Євангелії” (1 Пет. 1:23,25).

Новонародження стається також силою Божої віри. Христос сказав: „Нехай серце вам не тривожиться! Віруйте в Бога і в Мене ви віруйте!” (Ів. 14:1). Іншим разом Він сказав так: „Майте віру ви Божу!” (Мр. 11:22). Апостол Іван пише: „Кожен, хто вірує, що Ісус — то Христос, той родився від Бога... бо кожен, хто родився від Бога, перемагає він світ. А оце перемога, що світ пе-

ремогла, — віра ваша. А хто світ перемагає, як не той, хто вірує, що Ісус — то Син Божий?” (1 Ів. 5:1, 4-5). „Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне” (Ів. 3:16). Щоб народитися згори, потрібно вірити в Господа Ісуса Христа, як у Сина Божого і як у свого особистого Спасителя.

Чи ви маєте нове життя? Чи є ви новою людиною? Чи є ви новонародженою дитиною Божою? Сьогодні ви можете пізнати незмірну ласку й безмежну любов Божу, — тільки прийдіть у щирім покаєнні та з повнотою віри до Бога через Ісуса Христа та прийміть це велике спасіння вашої душі, яке звершив Господь Ісус Христос на хресті, — а Бог зробить те найбільше чудо у вашому житті. Він відродить вас до живої надії і ви станете новою людиною, народженою від Слова Божого. Ви будете запечатані Святим Духом, Який наповнить

усе ваше єство присутністю і повнотою Своєї сили з хвилиною, коли ви прийдете до Христа в щирій сердечній молитві та віддасте себе Христові на спасіння. Прийдіть до Нього і скуштуйте, який добрий і великоласкавий є наш Господь і Бог наш! Прийдіть до Нього і скажіть Йому в кількох словах про вашу потребу спасіння! Прийдіть до Бога в такій простоті та щирості, як приходять дитина до свого батька, і просіть Його прощення ваших гріхів! Просіть, щоб Він дав вам дар вічного життя, а побачите, що, поки ще вийдуть слова з уст ваших, Він уже зробить це велике чудо у вашому серці, і ви станете правдивою дитиною Божою, яка любить Бога і ближніх усім серцем своїм і яка не захищається у своїм житті, коли б навіть прийшлося страждати за Нього, або у муках умерти за любов до Нього і за вірність Йому! Хай Божа ласка зробить вас чистими, святими і неповинними на день приходу Господнього!

СВІДОЦТВО ЕЙНШТЕЙНА

Антирелігійна пропаганда, за своїм звичаєм, багатьох видатних постатей намагається поставити по своїй стороні. Не обминула вона і відомого фізика-теоретика Альберта Ейнштейна.

На це у 1950 році він заявив: „Хоча думка, що я атеїст, основана на великій помилці. Ті, що прийшли до такого висновку від читання моїх праць, не зрозуміли того, що я бажав сказа-

ти. Неправильно пояснюючи мої думки, вони приносять мені шкоду, зовсім перекручуючи мій погляд на релігію.

Я вірю в Бога і можу з чистим сумлінням стверджувати, що ніколи протягом усього мого життя я не схвалював атеїстичної філософії.

Я певний, що світ знаходився б досі у варварському стані без впливу релігії”.

Велика таємниця

(Дослід Божого відкриття про Церкву)

3.

ПОМІЧНИЦЯ

„Але Адамові помочі Він не знайшов, щоб подібна до нього була”. Бут. 2:20.

Бог привів до Адама усіх тварин, одну породу за одною, щоб побачити, як він їх кликатиме, але між ними не знайшлося відповідної йому помічниці. Тварини, щоправда, виглядали гарно, але не сягали рівня людини. Навіть найкращі з-між них не пасували тому, хто мав подобу Божу; ні зовнішнім виглядом, ні внутрішньою суттю не було тварини на землі, яка вповні дорівнювала б Адамові. Жодна з тварин не могла б прийняти уділ у керуванні, у духовних радощах та заняттях Адама, тим більше в його блаженній спільності з Богом, у зрозумінні любови Божої, у відповіді на цю любов.

Так само між святими ангелами, підвладними Сина Божого, не було нікого відповідного Йому, нікого, хто був би схожий до Нього і міг би бути для Нього помічницею.

Ангели, як відомо, високі духовні істоти, величні і чудові, але всі вони значно нижчого і відмінного стану, ніж Однороджений від Отця. Ангели — створені духи, Христос же — Бог від споконвіку. Христос — їхній Творець, і різниця між Ним та ними надто велика.

Архангел, наприклад, наділений такою могутньою величні-

стю, що поява його перестрашила б наш гріховний світ. Ап. Іван бачив ангела, що сховався з неба, і сказав про нього: „Земля освітилась від слави його” (Об’яв. 18:1). Проте найобдарованніші і найсильніші архангели не могли б зайняти вільне місце поруч Христа, їхні сяйні обличчя біля Нього затемнилися б так, як стають невидимими яскраві, блискучі зорі, коли зійде сонце.

Послухаймо, що говориться у Святому Письмі про це важливе питання: „Він остільки був ліпший понад ангелів, оскільки славніше за них успадкував ім’я. Кому бо коли з ангелів Він промовив: «Ти Мій Син, — Я сьогодні Тебе породив»!.. Кому з ангелів Він промовив коли: «Сядь праворуч Мене, доки не покладу Я Твоїх ворогів підніжком ногам Твоїм»! Чи не всі вони духи служебні, що їх посилають на службу для тих, хто має спасіння успадкувати?» (Євр. 1:4-5, 13-14). „Бо приймає Він не ангелів, але Авраамове насіння” (Євр. 2:16).

Він дійсно не ангелів приймає у Своїй помічниці Церкві, але приймає насіння Авраамове, під яким належить розуміти: „Тож знайте, що ті, хто від віри, — то сини Авраамові” (Гал. 3:7).

Таким чином, під насінням Авраамовим нам належить розуміти віруючих з усіх народів, вони бо призначені бути невістою і помічницею Сина Божого та мають високе покликання зайняти місце біля Нього, вони бо „повня Того, що все всім наповняє!” (Ефес. 1:23).

Саме ця дорогоцінна правда є предметом нашого розважання в наступних розділах. Розглядаючи дивний прообраз створення Єви, ми зможемо хоч частинно уявити собі те важливе відкриття про надзвичайно високе покликання тих, які призначені зайняти місце близько Сина Божого, тих, які виявляються подібними до Нього і відповідними Йому.

Так як між усіма земними створіннями не знайшлося помічниці для Адама, то Богіві необхідно було учинити ще одне чудо. Але не сила слова Його: „Нехай станеться” учинила це чудо; так само не була Єва створена за тією подобою, що був створений Адам. Бог мав зовсім нову дорогу, якою Єва мала ввійти до життя; її поява не повинна була стати самостійною творчістю, незалежно від Адама, а повинна бути тісно пов’язаною з її чоловіком, щоб відповідати тому становищу, яке повинна займати жінка у відношенні до чоловіка.

Адамова невіста не знаходилась поза Адамом, а Бог бачив її в Адамі, в ньому вона вже існувала. Заховане в ньому ребро, бачене тільки Богом, було жіночою частиною чоловіка; цю ча-

стину треба було вийняти з нього, як його друге „Я”, щоб з неї створити помічницю. Коли Єва була створена, то могла сказати Богові: „І кості мої не сховались від Тебе, бо я вчинений був в укрітті, я витканий був у глибинах землі! Мого зародка бачили очі Твої” (Псал. 138:15-16). А до чоловіка свого вона могла сказати: „Ти джерело і початок мого життя, як Бог початок твого життя; від тебе я, через тебе наповнена тим же диханням, яке Бог вдихнув до тебе, бо я тоді існувала в тобі”.

Чому Бог створив Адама й Єву не в один і той самий час і не в один і той самий спосіб? Чому Він створив Адама з жіночою частиною його (з ребром), а не без неї? А це тому, що Адам повинен був стати відображенням Христа.

Бог не помиляється. У Нього нема нічого випадкового чи зайвого. Не після того Він почав думати про Адамову помічницю, коли вже створений був Адам.

План про помічницю був готовий ще перед створенням Адама і, що Єва з’явилась на світ такою незвичайною дорогою, це повинно було мати особливе прообразне значення щодо Христа та Його Церкви.

Так, зрозуміймо це важливе відкриття: невіста Агнця була в Сині Божому від віку. Те духовне Божественне життя, яке вона отримала під час відродження, знаходилось у Христі перше створення світу, коли не було ще людей, ні ангелів. „Вибрав у Ньому Він нас перше заложення

світу" (Ефес. 1:4). Те Христове життя, яке наповняє Церкву (Його тіло) і є тим прихованим ребром, що Отець бачив у Сині вже тоді, коли ще жодної істоти, крім Божественної Трійцності, не було.

Так як Христос вічний, то і духовне життя Церкви вічне, тому воно і називається „вічним життям". Вічне життя — не тільки стан безперестанного блаженства, а щось ще більше, щось вповні присутнє, повне духовних сил і дій; через свої дії воно відкриває свою приховану сутність так само, як життєвий сік у дереві виявляє себе в овочах. І хто не має жодного плоду, що випливає з вічного життя (наприклад, любов, правда, мир і т. д.), той глибоко помиляється, якщо надіється на вічне життя. Хто в до-

часному житті не придбав життя вічного, той після смерті не матиме його.

Вічне життя, яке невіста Агнця носить у собі, є тією частиною Божественного вства, яку Син Божий дає своїй помічниці, і через яку вона стала Йому однорідною і відповідною. У Ньому, з Нього і через Нього вона народилась від Отця. Таким чином, Бог став її Отцем, являючись Отцем Його. Він народився від Отця безпосередньо, а вона — посередньо, через Нього.

Так помічниця Божого Сина є Його другим „Я", яке від віку було в Нім заховане, і яке свого часу займе у славі місце біля Нього.

(Продовження буде)

Л. Ш.

ПІЗНАЙ СЕБЕ

Одного мудреця запитав юнак: що він порадить йому? Яку науку?

Мудрець відповів: "Пізнай самого себе".

І справді, коли подумаєш — як мало ми знаємо себе! Вивчаємо ми математику, мови, суспільні та інші науки; знаємо рух світил небесних та дію підземних сил, — а власного серця не знаємо! Та часто — і не бажаємо знати!

Часто нам буває лячно заглянути до свого нутра, до своєї душі. Нам страшно побачити там, у темних закутках, різних причаєних гадюк... Забуті погані вчинки, дрібні чи недобрі почуття, егоїзм, фальш, корисливість, неправда... Звичайно, все це сховане глибоко, і зовні все здається чистим і добрим, і самій людині, і оточуючим...

"Пізнай самого себе". Зрозумій себе. Аби очистити свою душу, необхідно зрозуміти, що брудний.

І ще: заглянь до свого серця, і перевіряй — хто в ньому розпорядник? Бог чи... хто? Кому ти відчинив двері? Кого впустив туди? Якщо не Христа, то ввійшов інший і порядкує там, як хоче. Чи не від того так важко буває часом?

"Пізнавайте самих себе", — радить ап. Павло (2 Кор. 13:5).

ДРУГИЙ ПРИХІД ХРИСТА

(Продовження)

КОРИСНІСТЬ ВИВЧАННЯ ПРОРОЦТВ БІБЛІ

З подій у політичному та релігійному світах недвозначно бачимо, що Господь Ісус Христос приїде незабаром, бо про це нам докладно свідчить Слово Боже. Пророча правда Біблії, якщо її приймаємо не тільки розумом, але також і серцем, потужно впливає на творчі процеси в характері людини, а зокрема на її поведінку. Ось, давно Даниїл читав пророцтва Єремії про 70 років неволі його народу та про повернення його на рідні землі, вони спонукали його горливо молитися за свій народ (Дан. 9:1-4). Потім, у відповідь на молитву, він отримав Боже об'явлення майбутніх подій на землі і, будучи в неволі, далеко від рідного міста Єрусалиму, він духовно підкріпився (Дан. 10:19).

Якою користю буде нам вивчення пророцтв Біблії?

Вивчаючи науку Біблії про останні часи, в яких ми живемо, ми будемо мати певні відповіді на такі питання, які є в Новому Заповіті:

"Коли станеться це?" (Мт. 24:3).

"Яка буде ознака приходу Христа й кінця віку?" (Мт. 24:3).

"Коли Боже Царство прийде?" (Лк. 17:20).

Що таке "таємниця схоплен-

ня"? (1 Кор. 15:21-52, 1 Сол. 4:13-18).

Що таке "таємниця беззаконня"? (2 Сол. 2:1-12).

"Де є обітниця Його приходу?" (2 Пет. 3:4).

"Які ми маємо бути?" (2 Пет. 3:14-15, 17-18, 1 Ів. 2:28).

І багато інших подібних питань знайдуть докладну, правдиву та певну відповідь зо Слова Божого — Біблії.

1. Що віруючий вивчає?

Розважмо докладно про те, що Біблія учить про правдивого християнина, який пильно приготується до незабарної зустрічі свого Спасителя і Господа Ісуса Христа в Його другому приході.

У кн. Об'явлення 1:3 читаємо про обітницю блаженства для християнина в таких словах: "Блаженний, хто читає, і ті, хто слухає слова пророцтва та додержує написане в ньому, — час бо близький!"

а. ВІРУЮЧИЙ ЧИТАЄ

Завважмо, що блаженство те отримає кожний, хто уважно читає Книгу Божої вістки для людей про їхнє спасіння та про все, що Він буде чинити ще на землі. Як дуже занедбана є Божа Свята Книга в нашому народі! Ми

маємо аж три переклади Біблії, але як мало люди знають, що написано в ній. Дуже важливим є читати й досліджувати Біблію, щоб бути блаженним і благословенним Господом у житті. У світі є багато різних книжок, журналів і газет до читання. Між ними є добрі, але є також недобрі, що їх цілком некорисно читати. Хоч добра література дає задоволення для розуму, вона не робить серця блаженним і благословенним у Господі. Слово Боже сповняє серце блаженством Божим з неба. Біблія робить людину блаженною, а книжки цього світу втомляють тіло і душу (Екл. 12:12).

б. ВІРУЮЧИЙ СЛУХАЄ

Далі Христова обітниця відноситься також до всіх, хто слухає Його слова. У цьому світі, в наші дні можна також дуже багато почути та побачити. Чутки та вістки тепер є страшні і жахливі. Але, коли б вони були навіть приємні, вони ніколи не зроблять людину блаженною. Тільки Христове слово наповняє серце людини блаженством і спокоєм небесним, бо Його слово є тим чудовим бальзамом для нашої душі, який гоїть рани, що їх завдає цей світ з усім його змаганням і злом. Христове слово є завжди на часі, завжди свіже, завжди чисте, оживлююче; воно підкріплює, наставляє, потішає і показує нам, що ще має статися на цій землі; якою дорогою нам іти, щоб досягнути вічне блаженство, щоб успадкувати Царство Боже.

в. ВІРУЮЧИЙ ЗБЕРІГАЄ

Наведена Христова обітниця має особливе значення для всіх, хто зберігає пророчі слова Біблії, у яких Він сповіщав вірних мужів Своїх про кожну справу й деталі майбутнього та про все, що статися має, щоб ми не були в незнанні, але щоб ми знали всю правду. “Вже тепер вам кажу, перше ніж те настане, щоб як станеться, ви ввірували, що то Я” (Ів. 13:19). “Тепер Я сказав вам, передніше, ніж сталося, щоб ви ввірували, коли станеться” (Ів. 14:29). “Але Я це сказав вам, щоб згадали про те, про що говорив був Я вам, як настане година. Цього вам не казав Я спочатку, бо з вами Я був” (Ів. 16:4). “Тепер пізнали вони, що все те, що Ти Мені дав, від Тебе походить, бо слова, що дав Ти Мені, Я їм передав, — і вони прийняли й зрозуміли правдиво, що Я вийшов від Тебе, і ввірували, що послав Ти Мене” (Ів. 17:7-8). Такими словами навчав Христос Своїх учнів і через них наставляв також і нас.

Обітниця блаженства для всіх, хто зберігає пророчі слова, є повторена при кінці кн. Об’явлення 22:7, де читаємо: “Блаженний, хто зберігає пророчі слова цієї книги”. Дехто міг би подумати, що ця обітниця відноситься виключно до кн. Об’явлення, але пророча вістка тієї книги дуже щільно поєднана з усіма пророцтвами Старого та Нового Заповітів, тому вона мусить відноситися до всього пророцтва Біблії. Марія, мати Ісуса, є для нас ду-

“Він може й випробовуваним допомогти” (Євр. 2:18).

же добрим прикладом зберігання слів про Спасителя всіх народів землі. Вона, читаємо в Єв. Луки 2:19 і 51, зберігала всі слова, сказані про Ісуса ангелом і людьми. Через її приклад Слово Боже учить нас, як ми маємо зберігати Слово Боже: “А Марія оці всі слова зберігала глибоко в серці своїм”. Отже всі ми мусимо глибоко зберігати в серцях наших Слово Боже, розважати над ним, старатися за допомогою Святого Духа належно розуміти його, жити ним і передавати його іншим людям, які ще не скуштували доброти Божої. Цей приклад Марії учить нас також, де ми маємо зберігати Слово Боже. Безперечно, що найкращим місцем для слів Божих є в нашому розумі та в глибинах нашого серця. Серце є центром внутрішнього чоловіка, його треба берегти над усе, що бережеться, і його потрібно наповняти небесними скарбами Слова Божого. “Над усе, що лише стережеться, серце своє стережи, бо з нього походить життя” (Прип. 4:23). “А мати Ісуса зберігала оці всі слова в серці своїм”. Тому вона була блаженною і послужила благословенним прикладом для багатьох поколінь. Чи зберігаєте ви Боже Слово в серці своїм і чи є блаженні в своїм житті, знаючи і розуміючи вістку Божу в Біблії?

Чому християнин має зберігати пророчі слова в серці своїм? Безперечно, щоб бути блаженным, тобто щасливим від Господа, радісним, спокійним і повністю задоволеним, потрібно бути на-

повненим Словом Божим. Воно є тим золотом, сріблом і дорогоцінним камінням, якими будують високоякісний і вартісний духовний дім нашого життя, твердо поставлений на непохитній скелі — основі, що нею є Господь Ісус Христос. “Ніхто бо не може покласти іншої основи, окрім покладеної, а вона — Ісус Христос. А коли хто на цій основі будує з золота, срібла, дорогоцінного каміння, із дерева, сіна, соломи, то буде виявлене діло кожного, бо виявить день, тому що він огнем об'являється, і огонь діло кожного випробує, яке воно є” (1Кор. 3:11-13). Слово Боже має силу будувати нас духовно, утверджувати характер та формувати в нас божеські чесноти. Все інше, що ми здобудемо в нашому житті, не принесе нам духовної користі, хоч з вигляду воно може бути дуже принадне та цікаве.

2. Що віруючий виконує?

Правдивий християнин зберігає у своїм серці Слово Боже і його виконує у своїм житті, знаючи, що того вимагає нова природа віруючого і що Господь Ісус Христос є вже дуже близько в Своєму приході. У першій мірі, віруючий не виконує того, що вимагає від нього безбожний і перелюбний цей світ. Світ без Бога йде від злого до гіршого з кожним днем і наявність того твердження є безперечною. Гуманісти цього світу закликають усіх до братерства та до єдності. Але яка спільність може бути віруючого з

невірним, який на кожному кроці готовий до зла? Яка єдність віруючого може бути з ділами злодіїв, розбишак, перелюбників, мужоложників, кривоприсяжників, убивців, богозневажників тощо? Віруючий не може догоджувати богові світу цього — сатані, який веде людей до розпусти, беззаконства та безбожності, але він мусить бути вірний Христові аж до смерті і догоджати тільки Йому. “Будь вірний до смерті, і Я тобі дам вінця життя!” (Об. 2:10), — каже Христос віруючому.

а. ЩО ЧИНЯТЬ ЛЮДИ В СВІТІ?

У кн. Об'явлення докладно сказано про все, що чинять люди в цьому світі, які ненавидять Христа.

1. Несправедливість

Христос через Слово Своє сказав: “Несправедний — нехай чинить несправедність ще” (Об. 22:11). Несправедні люди не ввійдуть до Христового Царства, вони будуть поза ним, як написано: “А поза ним будуть пси, і чарівники, і розпусники, і душогуби, і ідоляни, і кожен, хто любить і чинить неправду” (Об. 22:15). Хто чинить несправедливість, отримає належну заплату з Його приходом, бо Христос так сказав про несправедливих: “Ото, незабаром приходжу, і зо Мною запла-та Моя, щоб кожному віддати згідно з ділами його!” (Об. 22:12).

2. Погань

“І поганій — нехай ще опоганюється” (Об. 22:11). Чим опоганюють себе люди в цьому світі? В першій мірі вони опоганюють себе лихими думками, гріховними почуттями, бридкими словами, гидкими ділами, які чинять вже не лише потайки, але й у білий день; вони опоганюють і себе, і своїх ближніх своєю гріховною поведінкою і ділами.

3. Неправду

“Кожен, хто любить і чинить неправду” (Об. 22:15), — каже Христос, отримає належну заплату в день Його приходу. Як багато неправди чинять люди сьогодні в цьому світі! Наслідком того стає щораз — то важче жити. Але прийде день і вся неправда зникне з лиця землі, бо Христос встановить Своє Царство, в якому більше ні несправедливості, ні погані, ані неправди не буде.

б. ЩО ЧИНІТЬ ВІРУЮЧИЙ НА ЗЕМЛІ?

Правдивий віруючий є новою людиною, відродженою від Святого Слова та Святого Духа, тому він керується Словом Божим і Духом Святим, щоб чинити волю Божу.

1. Праведність

“А праведний — нехай ще чинить праведність” (Об. 22:11). Віруючий в Ісуса Христа зодягнув-

ся в Христову праведність, тому він живе праведно, чинить праведність і приносить плоди праведности.

2. Освячення

“А святий — нехай ще освячується” (Об. 22:11). Вимога Божа для віруючих, щоб були святі й неповинні: “Будьте святі, — Я бо святий!” (1 Пет. 1:16). “Пильнуйте про мир зо всіма, і про святість, без якої ніхто не побачить Господа” (Євр. 12:14). “Бо це воля Божа, — освячення ваше: щоб ви береглись від розпусти, щоб кожен із вас умів тримати начиння своє в святості й честі, а не в пристрасній похоті, як погани, що Бога не знають” (1 Сол. 4:3-5). “Бо покликав нас Бог не на честь, але на освячення” (1 Сол. 4:7).

Віруючий виконує освячення не лише тому, що це є воля Божа (1 Сол. 4:3), але й тому, що воно робить його готовим на відповідь кожному, хто запитає рахунку про надію (1 Пет. 3:15), і

тому що воно чинить його подібним у характері й у житті до Христа (1 Ів. 3:2-3, пор. Фил. 2:12-13).

3. Очищення

“Блаженні, хто випере шати свої, щоб мати право на дерево життя, і увійти до міста” (Об. 22:14). Віруючий очищується від нечистоти тіла та духа (2 Кор. 7:1), від старої розчини (1 Кор. 5:6-7) і від нечистоти життя (2 Тим. 2:21).

4. Правду

Віруючий ходить у правді (1 Ів. 1:4), говорить правду (Еф. 4:24), тішиться правдою (1 Кор. 13:6), свідчить про правду (Ів. 15:26-27), поклоняється Богові в правді (Ів. 4:23-24), пробуває в Духові правди (Ів. 14:17) та шукає співробітників правди (3 Ів. 1:8).

(Далі буде).

В. Домашовець.

НЕБО ЗВІЩАЄ БОЖУ СЛАВУ

Псалом 18:2

Від того часу, як творча думка викликала всесвіт до буття, від того часу, як словом: “Хай станеться” повстало все громаддя світобудови, — твориво Господнє спрямовується до більшої краси і досконалости. І хоч усе, створене грішною людиною, без усяко-

го сумніву — зникне, але яка ж то дивна, всеохоплююча сила закладена в її природі чудодійно — та, що з уст Творця вийшла, і досі Йому покірنا!

Кому не траплялось, у найкращі хвилини свого дозвілля, пізнати, що існує щось неземне у

картинах, нам накреслених природою? Ніби променистим світлом великого Творця, — вони осяяні променями не земного світла, але відблисками небесної, райської слави...

О, пригадайте, коли вам траплялося дивитись на прозоро-блакитне небо перед світанком... коли перед вами стелився пурпур, і з щирим золотом зливався... Коли у спокійному морі цього прекрасного і яскравого вогню — велично, повільно випливало, — вітаючи, пестячи все навколо, до найменшої білинки, — велике світило!..

У ті хвилини — коли були ви одні, і марнота людська тоді не поглинала вас, — чи не відчували ви, що у ті хвилини зодягалась славою Творця земля? Чи не ясно було вам, що ця краса сходу сонця є тільки відображенням краси невидимої, неперехідної, для вибраних від світу цього?.. І чи не дихали ви в ті тихі хвилини ніби життям новим?.. І чи не уявлявся вам зовсім близько престол Небесного Отця?.. І чи не складалось у безмовному серці вашому гаряче молитовне прославлення Творця?..

Є. Л.

ВІРНИЙ ДРУГ

І в наші дні багато щастя,
І в наші дні Христос царить
У тих серцях, що все готові
Про Божі справи сповістять.

Ми будем правдою радіти,
Аби свічник наш не погас.
Ми будем слабшим помагати,
Як заповів нам любий Спас.

Ми станем більш перевіряти,
Чи дня минулого змогли
Господній волі підкорятись,
Чи лиш для себе прожили.

Господь за нами скрізь пильнує.

Послав нам Слово Він Своє.

Молитву, стогін й плач наш чує, —

І радість в відповідь дає.

Він знає нас, що ми є порох,
І хоче нам допомогти.

Він вірний Друг, не зрадить в горі.
За Ним безпечно нам іти.

М. Білостолука

Крах епохи міфів

9.

Смерть псевдобогів

3. Голова Мао

Там, де панує чоловіколюбство, чудово. Тому, якщо хтось поселяється там, де нема чоловіколюбства, хіба він мудрий?"

Конфуцій.

9 вересня 1976 року помер Мао Цзе-дун. Примхлива смерть, за звичаєм, не поразувалася з людськими авторитетами і скосила „Великого народного вождя великої народної революції”, як звичайного смертного.

Дев'ять днів продовжувалась похоронна церемонія, а самі похорони були обставлені як національна трагедія. За повідомленням агентства Сінхуа, на площі Тяньаньмень у Пекіні в листопаді того ж року розпочалися роботи по спорудженню Дому пам'яті Голови Мао. Дев'ять місяців швидким темпом проводилося будівництво, і 9 вересня 1977 року Дім пам'яті був урочисто відкритий.

Будівля підноситься понад 33 метри у височину. Має двоповерховий дах та 48 колон, по 12 колон з кожного боку. Над південним і північним входами будинку вставлено моноліти з білого мармуру з позолоченими написами: „Дім пам'яті Голови Мао Цзе-дуна”. Навколо Дому пам'яті посаджено сосни, пальми, кедрри та інші дерева, а також квіти. Тіло Мао Цзе-дуна, покрите прапором, лежить у кришталевій до-

мовині, поставленій у залі для відвідувачів. „Обличчя Голови Мао Цзе-дуна зостається таким же твердим і спокійним, яким було і в житті”, — оповідається в повідомленні агентства Сінхуа.

Які ж заслуги перед народом і країною сприяли тому, що хвиля слави винесла на самий свій гребінь Голову Мао? Невже двадцятий вік спромігся подарувати нащадкам Конфуція свого нового титана?

Як відомо, з установленням нового режиму в Китаї, четверта частина населення земної кулі підпала цілковитій ізоляції від решти цивілізованого світу. Інформації, що виходили назовні з-за „бамбукової заслони”, в основному впливали з пропагандного джерела і розраховувались на ідеалізацію режиму та його „голови”. На жаль, у світі завжди знайдуться люди, готові прийняти декорацію за дійсність, а актора — за справжню дієву особу.

Аж смерть Мао Цзе-дуна уможливила порушити накладене табу. Виявилось, що є щоденники, спогади, документальні записи, з допомогою яких можна

відділити легенду від дійсності. І тепер можна вже глянути на те, що залишається після такого відділення. Люди, типу „голови Мао”, не носять у собі ідей моралі і творчого життя, ані достоїнства чоловіколюбства. Ними рухають імпульси зла. Кожен їхній рух викликає і помножує зло.

Уже з молодих років уяву Мао хвилюють постаті, що пробіли собі дорогу до влади. Зокрема імператор Лю Ван (202-196 рр. до Р.Х.), який убивав своїх популярних сановників через страх, що хтось із них може посягнути на його трон, та Наполеон, владолюбні амбіції якого потрясли цілу тодішню Європу. Ще у 26 років, як він згодом сам оповідав, його голову переповнювала суміш лібералізму, демократичного реформізму, утопічного соціалізму, анархізму, а тоді марксизму. Аж літом 1920 року він дав перевагу марксизму.

Нестійкість у поглядах ще довго йшла слідом за ним і не раз псувала його кар'єристські плани.

На IV з'їзді комуністичної партії Китаю в січні 1925 року Мао не тільки не ввійшов до складу ЦК КПК, але й не був запрошений на з'їзд. На спеціальній нараді ЦК КПК у серпні 1927 року Мао був вибраний кандидатом у члени Тимчасового політбюро ЦК КПК, а вже на листопадовому пленумі того ж року за постановою пленуму був виключений з числа кандидатів.

Згодом у кар'єрі його раптом відбуваються великі стрибки. 1 жовтня 1949 року він уже оголо-

шує про створення Китайської Народної Республіки і займає у складі уряду становище голови. У 1954 році, коли була прийнята конституція КНР й установлена була посада голови держави, він стає головою Китайської Народної Республіки. Звання „голова” стає ніби титулом Мао. Популяризатори культу Мао давали зрозуміти народові, що Мао Цзе-дун не звичайно голова держави, а вождь усього китайського народу. І, як загальноновизнаний вождь, Мао відразу переселяється до палацу імператорів.

У чому причина, що людина такої непевної репутації могла досягнути такого авторитету, щоб схилити перед собою країну?

Хтось висловився, що історія і особа шукають одна одну. Рівень громади визначає рівень її провідника, як і рівень провідника визначає рівень очолюваної ним громади.

Саме так характеризують внутрішній стан китайської комуністичної партії матеріали і документи партії та спогади соратників і противників Мао Цзе-дуна. Наприклад, на VI з'їзді КПК Чжоу Еньлай говорив, що керівні партійні працівники влаштовують часто склочну боротьбу, приводом до якої служить не обговорення того чи іншого політичного питання, по якому є розходження думок, а тільки особисті інтереси. У партії не було внутріпартійної демократії, партійні комітети не вибирались, секретарі комітетів, як правило, призначались; між керівними

працівниками з числа дрібнобуржуазних інтелігентів панувала патріархальщина, групівщина, склока, вождізм. Дисципліна розумілась надто механічно і навіть безглуздо, через що міри покарання доходили до розстрілу своїх же товаришів.

Те саме стверджував тоді і Лі Лісань: „Історія КПК знає численні випадки жорстокої внутріпартійної групової боротьби, особливо боротьби безпринципної (часто просто склочної). Внаслідок того, що групова боротьба в КПК має самий безпринципний, а не політичний характер, у партійних документах, у статтях дуже важко знайти про неї матеріяли (за деяким винятком). Через безпринципний характер групової боротьби в КПК всі, що приймали в ній уділ, угруповання мали безформний характер, часом організовувались, а часом виступаючи зовсім неорганізовано”.

Інші делегати зазначували, що в партії побутує злочинний принцип: „Якщо хто зо мною згідний, той може жити, а хто зо мною не згідний, той повинен умерти”; що „прагнення бути вождем є всередині партії у багатьох членів партії”.

Чи ж така партія могла бути носієм проголошуваних гасел про свободу, рівність і братерство? Чи ж здатна вона піклуватись добром країни і народу?

Результатом такого внутріпартійного хаосу тільки і могло статися висунення людини такого типу як Мао Цзе-дун. У постанові цзянсійського провінційного

партійного комітету від 15 грудня 1930 року у справі розгляду його поведінки знаходиться така характеристика: „Мао Цзе-дун, як відомо всім, — дуже хитра і підступна людина з надзвичайно розвиненим індивідуалізмом. Його голова напхана пихатими думками, на товаришів він звичайно впливає наказами, погрозами, опираючись на систему покарань... Ми показуємо і викриваємо задуми Мао Цзе-дуна перед партією та Союзом молоді всієї країни для їхньої мобілізації проти нього, щоб не дозволити йому громити партійну організацію Цзянсі, перетворюючи партію на своє власне угруповання, а самому в особі імператора в партії погубити китайську революцію”.

Мао не терпів нікого, хто міг би зайняти місце поруч нього. Вправно володів методами групової боротьби та інтриганства. Стежив за кожним рухом своїх співпрацівників, нацьковуючи одного на другого, не допускаючи змови за своєю спиною. Ті, що в тому чи іншому питанні розходилися з Мао і виступали проти нього, усувалися з керівних становищ з тавром: „опортуніст”, „троцькіст”, „догматик”, „емпірик”.

Зламання опозиції ведеться двома, добре випробуваними, методами: масовий терор і популяризація легенд про голову Мао. Хвиля за хвилею прокочуються по країні буржливі репресії, наводячи усюди жах та залишаючи по собі величезні спустошення.

Так, під приводом кампанії по розправі з контрреволюцією в 1930-1931 роках, проведено нещадну чистку серед керівного апарату. В 1942 році кампанія за „виправлення стилів праці” супроводиться масовими репресіями. 20 травня 1951 року за пропозицією Мао було прийнято „Положення про покарання за контрреволюційну діяльність”. А в жовтні офіційно визнано, що протягом 6 місяців того року було розглянено 800 тисяч справ „контрреволюціонерів”. Пізніше Чжоу Еньлай повідомив, що 16,8% „контрреволюціонерів”, які знаходились під судом, були засуджені на смертну кару. За припущенням західної преси, кількість страчених у 1951 році сягає від 1-3 млн. до 10-15 млн. чоловік.

Від 1957 року за ініціативою Мао розпочинається перегляд всієї попередньої економічної, соціальної, культурної та зовнішньої політики Китаю. Поширилося гасло: „Нехай розцвітають усі квіти”, і сприйнялось, як натяк на пробіск свободи та загального полегшення. У пресі появились відкриті вислови поглядів та критичні зауваги щодо тих чи інших політичних питань. Протягом місяця відчувалось нове віяння. Аж 1 липня 1957 року газета „Женьмінь жібао” цинічно заявила, що вся ця витівка з гаслом про розцвітання усіх квітів не що інше, як хитро поставлена пастка:

„За період від 8 травня до 7 червня наша газета не виступала проти хибних поглядів, що ви-

словлювалися публічно. Це було зроблено тому, щоб... отруйні трави могли розростись пишнопивно і народ побачив би все це і здригнувся, вражений, що на світі ще існують такі явища, щоб народ своїми руками знищив усю цю мерзоту... А тепер реакційні класові вороги потрапили до пастки... Дехто каже, що це таємні заміри. Ми кажемо, що це відкриті заміри, адже ми заздалегідь сказали ворогам: темні сили можна знищити, лише виманивши їх із засідки, і отруйну траву зручніше виполоти, якщо дати їй прорости. Виполоті бур'яни можна використати для удобрива”.

Трамплін був готовий. Від нього можна перейти до ідей „великого стрибка” і „народних комун”.

Що це означає?

За ініціативою того ж Мао у травні 1958 року 2-га сесія VIII з'їзду КПК схвалила так званий курс „трьох червоних прапорів” — „генеральна лінія”, „великий стрибок” і „народні комуні”. Суть цього курсу формулювалась так: „наполегливо боротись три роки і досягнути зміни в основних справах більшості районів країни”; „декілька років наполегливої праці — десять тисяч років щастя”. Практично це означало догнати і перегнати передові країни в економічному відношенні за 5 років, а то й швидше. Створення комун допоможе справі дострокової побудови соціалізму і поступовому переходові до комунізму. Хоч це потягне за собою, як пізніше покаже статистика, 1 мільйон (чи

2 мільйони) людських жертв, але що для „державного мужа Великої Піднебесної” люди? Тільки звичайні мурашки у будованому соціалістичному мурашнику.

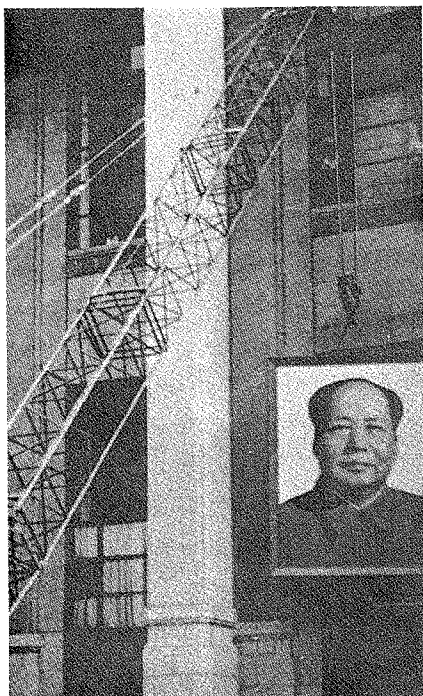
Газети, журнали, дацзибао (газети великих написів), вивішені на стінах домів, рябіли трафаретними закличками: „Працуй, як мурашка, що пересуває гору”; „Іж і спи на полях та борись удень і вночі”; „народна комуна — ось наша родина, не треба приділяти особливої уваги створенню власної невеликої родини”; „все належить державі, за винятком зубної щітки”... У столиці робітники спали на фабриці. Їхнім гаслом було: „Не залишай поля бою, не перемігши ворога”.

Через 45 днів після прийняття постанови Політбюро ЦК КПК про організацію народних комун, появилось повідомлення, що практично все селянство — 121 936 350 родин, чи понад 500 мільйонів чоловік, вступили до комун. У провінції Цзянсу в 500 селах селянські хати були зруйновані, щоб побудувати нові 10 тисяч гуртожитків та їдальні з їхнього матеріалу. У комунах встановлювався військовий порядок, „що дозволяє виконання завдань у бойовому дусі”. Припускали, що згодом комуна поширяться і на міське населення та стане єдиною формою життя кожної людини. Усі попередні суспільні та особисті форми взаємин прирікалися на цілковите зруйнування. Цілу країну трясла лихоманка жорстокости, терору і руйнування. Народ нагадував

собою безборонну отару, гнану і шарпану хижими звірами.

А результат?

На черговому пленумі літом 1959 року маршал Пен Дехуай навів статистичні дані, які показали різкий економічний спад, дезорганізацію господарства та

Розвінчання Мао? Здіймають портрети з державних будинків у Пекіні.

пониження життєвого рівня населення. Зокрема, він зазначив, що у 1958 році населення отримало тільки половину тієї кількості харчів, яку воно мало в середньому щороку при попередньому режимі в 1933-1953 роках. Країна опинилась на межі голоду.

Мао Цзе-дун не міг не розумі-

ти, що його бездарне керівництво привело країну на край банкрутства, як і не міг не бачити, що складаються обставини, коли можуть зажадати від нього відповіді. Але він так само знав, що у нього є ще імунітет „голови Мао”, який робить його в очах розпропагованої маси непомильним і — недоторкальним. Щедро сіяне насіння культу особи фанатично проросло. „Ідеї Мао Цзе-дуна” вкладено до свідомости багатьох вищим мірилом правди. Це неабиякий козир у його політичній грі. І він ставить ставку на „лінію мас”.

8 серпня 1966 року пленум прийняв постанову „Про велику пролетарську культурну революцію”. А 18 серпня того ж року, виступаючи на одній із площ Пекіна перед сотнями тисяч молоді, Мао Цзе-дун офіційно оголосив про створення організації хунвейбінів. Протягом недовгого часу ця організація нараховувала 25 мільйонів молодих свавільців, готових день і ніч тероризувати країну та чинити суд і розправу над кожним, на кого спрямується вказівний палець „голови Мао”. Розмах людського розбурхання можна уявити по тому, що тільки від 18 серпня до 26 листопада 1966 року в самому Пекіні відбулося вісім масових мітингів з уділом Мао Цзе-дуна, на яких було присутніх близько 11 мільйонів чоловік.

Хунвейбіни писали у своєму маніфесті: „Ми — червоні охоронники Голови Мао, ми змушуємо країну звиватись у корчах. Ми рвемо і нищимо календарі,

коштовні вази, платівки із ЗСА та Англії, амулети, стародавні малюнки і підносимо над усім цим портрет Голови Мао”.

Запалали вогнища на вулицях багатьох міст, до яких хунвейбіни скидали книжки, картини, стародавні твори мистецтва, що „не відповідали ідеям Мао Цзе-дуна”, та меблі і речі, як зайва для революції розкіш. Самосуд і прилюдна зневага вдарили громом кожного, на кого падала підозра в нелояльності до „ідей Мао Цзе-дуна”. Доми таких „злочинців” хунвейбіни позначали спеціальними знаками і віддавали на розправу і родини і доми. Над пригнобленою країною тільки й чулися розлючені окрики: „Той, хто відважиться виступити проти Голови Мао і його ідей, Центрального комітету партії, диктатури пролетаріату і соціалізму, буде затаврований всією партією і всім народом та засуджений залежно від провини недовлячись на те, ким він є, яке становище займає та від якого часу знаходиться в рядах партії”.

Гнівний китайський псевдобог шаленів.

Коли ж Мао Цзе-дун побачив, яку роботу по виполюванню „отруйної трави” зробили хунвейбіни та що загроза його культу особи минула, тоді підвів рису під організацією хунвейбінів. Сім мільйонів активістів були вислані на фізичну працю до далеких провінцій, деяких прилюдно судили і стратили, а інших, за певними інформаціями, „перетворили на гарматне м'ясо”.

Оце портрети тих, що заявили претензію на створення найгуманнішої цивілізації людства за власними ілюзіями. Жадання людини влаштувати своє життя без Бога — найбільша безглуздість нашого віку.

Стародавня біблійна мудрість навчає: „Коли дому Господь не буде, даремно працюють його будівничі при ньому!” (Псал. 126:1).

(Закінчення буде)

І. Беркута

Володимир Домашовець

УНІКАЛЬНІ ЧУДА ІСУСА

16.

Найбільше чудо

“Бог явився у тілі” (1 Тим. 3:16, Куліш, за Кодексами — Сінайським, Ефремським, Бізе та іншими).

Центральним і найбільшим чудом, на яке всі інші чуда вказують, на якому вони основані та яких воно є джерелом, це — чудо Боговтілення, що стверджує нам наведений текст Слова Божого: “Бог явився у тілі”.

Ми можемо подумати також, що перший вірш Біблії описує найбільше чудо — створення всесвіту. “На початку Бог створив небеса та землю” (Бут. 1:1). “Усе через Нього повстало, і ніщо, що повстало, не повстало без Нього” (Ів. 1:3). “Бо то Ним створено все на небі та на землі, видиме й невидиме, чи то престולי, чи то господства, чи то влади, чи то начальства, — усе через Нього та для Нього створено” (Кол. 1:16). “А в останні ці дні

промовляв Він до нас через Сина, що Його настановив за Наслідника всього, що Ним і віки Він створив” (Євр. 1:2).

Створення всесвіту — це, безсумнівно, велике чудо, а в особливій мірі, коли подумаємо про той факт, що Бог-Дух Словом Своїм створив усе видиме й невидиме з нічого, тобто без допомоги якоїсь існуючої перед тим матерії. Наука старається збагнути таємницю постання всесвіту й приходять до того самого висновку, що він був створений, а не постав сам із себе, еволюційно. І, як віруючі, “вірою ми розуміємо, що віки словом Божим збудовані” (Євр. 11:3). З того огляду, що всесвіт створений з нічого, Творець не є те саме, що твори-

во. Бог — це премудра, духовна, вічна й неосяжна Істота, яка перевершує всесвіт і, одночасно, є всюдиприсутній у всесвіті. Бог зберігає всесвіт, як Вседержитель, і про нього дбає, як Володар.

Бог є Творцем мертвої природи всесвіту та Творцем життя — живої природи на землі. Він створив на Свій образ і на Свою подобу психосоматичну істоту — людину, вдихнувши у неї духа життя, тому-то людина стала душею живою (Бут. 2:7), — особливо цінним створінням для Нього. “Він створив нас для Себе і ми не знайдемо спокою, поки не знайдемо його в Ньому”, — ствердив Августин. “Бо ми — Його твориво!” — каже нам Писання (Фил. 2:10).

Бог створив людину морально чистою й усе було дуже добре, аж до часу, коли сатана звів перших людей і спокусив їх до гріха в раю. Унаслідок гріхопадіння перших людей, всі люди стали грішні, смертні, загинулі. Святий Дух засвідчує нам, що для спасіння людського роду від гріха та загибелі “Бог з’явився у тілі” на нашій гріхом спотвореній землі.

І саме тут ми бачимо велич чуда Христа, в Якому неосяжний Бог — Творець обмежив Себе в людському тілі, Вічний підкорив Себе часові, Всемогутній став безпомічним Немовлятком, “Він, будучи в Божій подобі, не вважав за захват бути Богові рівним, але Він умалив Себе, прийнявши вигляд раба, ставши подібним до людини; і подобою ставши, як

людина, Він упокорив Себе, бувши слухняний аж до смерті, і то смерті хресної...” (Фил. 2:6-8).

Як ми можемо бути певні того, що в Ісусі Христі був утілений Бог? Це основне питання наводить нам інші важливі питання: Чи існує Бог? Чи міг Бог узяти подобу людини? Як ми могли Його пізнати в образі Людини?

У Біблії не знаходимо доказів про існування Бога. У ній ми маємо Спеціальне Об’явлення Боже для людей і в Біблії Бог існує завжди. На самому початку Бог створив усе Словом Своїм, далі Він утримує все силою Своєю, Він піклується родом людським у особливій мірі. У Біблії однак є докази правдивості Бога у відрізненні до неправдивих богів — ідолів, людьми створених божків, марних імітацій Бога.

Усе людське знання є побудоване на інтуїції та логіці. Досвід керує першим із них і є основою всіх наших знань, чуттєво сприйнятих у процесі взаємодії людини з внутрішнім і зовнішнім світом. Дослід — це відтворення або встановлення логічних висновків про них. Дуже часто дослід зводиться до чисто логічних висновків — складних математичних формул, на підставі яких вчені робили навіть великі відкриття, а експеримент тільки підтвердив правдивість логічних доказів.

По цьому, як Гершель відкрив планету Уран, астрономи інтуїтивно відчували, що за нею мусить бути ще інша планета. Математичні обчислення руху Урана на його орбіті виявили логічну можливість існування незна-

ної планети та місце її перебування в даному часі. Наставивши телескоп, астроном І. Галле в Берліні знайшов недалеко назначеного місця незнану тоді ще планету Нептун.

Кожна людина інтуїтивно знає, що вона не є сама в усесвіті, бо крім подібних до неї істот — людей, є ще Хтось, Хто, подібний до нас, однак незмірно великий, це все створив, тримає, береже і керує Своєю силою за вподобанням Своєї волі. Антропоморфізм — уява Бога в людській подобі — є цілком натуральне явище, яке свідчить про почуття споріднення, подібності і залежності людини до Нього, як дитини до батька. Критика біблійного антропоморфізму безбожниками впливає з їхнього цілковитого відчуження від Бога. Застановившись над собою глибоко і подумавши докладно про своє відношення до всесвіту, кожна людина мусить прийти до логічного висновку: якщо існує недосконала розумна істота — людина, мусить також існувати ідеальна розумна Істота, Яку в українській мові називаємо словом — Бог. Слово те є коренем таких слів як БОГач, БОГатий, БОГатіти, БОГато (за старим правописом), бо давні слов'яни уявляли собі Бога незмірно великим і незрівнянно добрим Багачем, Який щорічно посилав людям Свої дари — тепло і світло сонця, плоди землі та був їхнім Опікуном, Помічником і Захисником. Увесь людський досвід вказує не лише на можливість і на потребу, але й на необхідність існування Бога.

Один з найбільших скептиків останніх віків сказав, що коли б навіть Бога не було, потрібно було б Його вигадати.

Кожний дослід людський дає логічні докази існування Бога. Лише вперте і зловмисне заперечування Бога веде до цілковитого невірства в Нього. Тому все, що потрібно зробити, це запізнатися з Ним у щирім покаянні через віру в Господа Ісуса Христа. Правдиво пізнати Бога можемо тільки через виконання Його умов, об'явлених нам у Його Святому Слові — в Біблії. Безвірниками чи недовірками застаються у світі тільки ті люди, які не хочуть прийняти Божих умов для правдивого пізнання Його. Щоб переконатися в існуванні планети Нептун, потрібно наставити телескоп на визначене астрономами місце та заглянути в нього, але щоб переконатися в існуванні Бога та щоб пізнати Його, потрібно покірно наставити своє серце та вірою поглянути на Нього за докладними вказівками Його Слова.

Ми можемо правдиво пізнати Бога тільки в Його ділі відкуплення людського роду. Невіртство, безбожництво, відступлення — це гріх, — гріх противности до Божих вимог. Гріх мусить бути окуплений, грішник мусить бути прощений і очищений, поки може пізнати Бога, бо тільки чисті серцем побачать Його. Тому кожна грішна людина може пізнати Бога тільки в Його ділі спасіння її від гріха та від вічної загибелі.

Втілення Бога в Особі Господа

нашого Ісуса Христа було найбільшим чудом і найбільшою необхідністю. У першій мірі, Бог обіцяв нам великого Відкупителя у Своім Спеціальнім Об'явленні — у Біблії. Факт тієї обітници веде нас до найбільшої нашої потреби — визволення людського роду від зла, гріха та неволі. Незаперечним фактом є існування зла між людьми, а з того також у природі. Гріх є щоденним явищем у житті кожної людини. Невольа духовна, а з того дуже часто й фізична, є універсальним відчуттям і жахливою дійсністю усіх людей. Бажання володіти над іншими є свідомою тенденцією більшості людей, або підсвідомим нахилом уважати себе більшим, кращим, досконалішим, здібнішим від інших і з тієї причини бути провідником, або не раз навіть диктатором у суспільстві. Те зло — пиха з високого знання, яке надимає, з особливої здібности, з хворобливої уяви про досконалість і здібність бути провідником людей є причиною всіх труднощів між людьми, зачинаючи від злих відношень аж до найбільше кривавих воєн. З того огляду все людство, відкидаючи самозванців визволителів, очікує на справжнього, досконалого, геніального визволителя від зла та неволі.

Ісус Христос — як Бог, що з'явився у тілі, прийшов дати нам визволення від гріха, від того са-

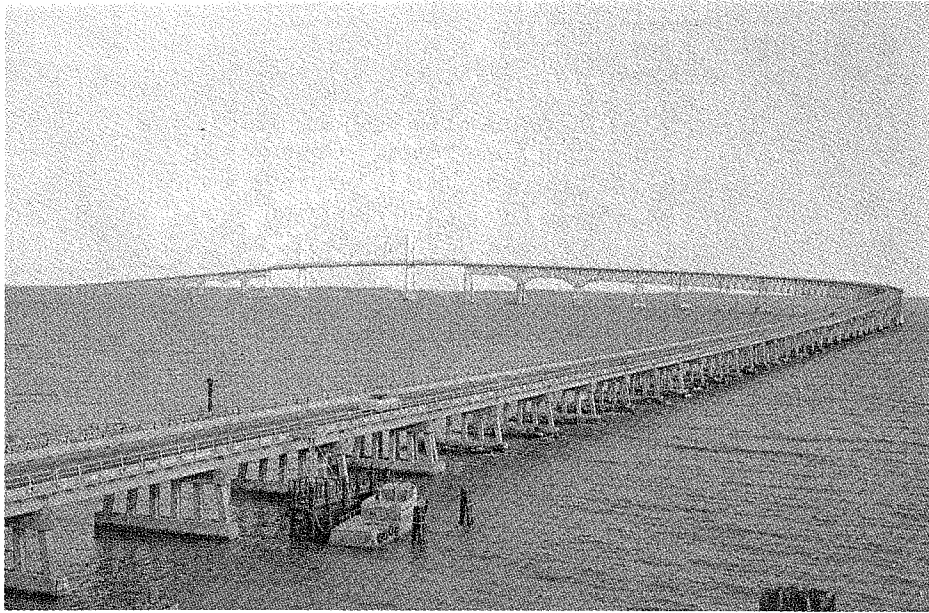
мовинесеного фальшивого принципу життя, життя незалежності від Бога — свого Творця і Вседержителя, і життя винесення себе над інших людей. Частина людей приймає Його своїм Відкупителем, Спасителем, Визволителем і Господом, а частина людей, самообманена, чекає на іншого визволителя, на фальшивого генія, якого виплодить людська беззаконність, це буде антитип Христа — самий антихрист, його вони приймуть і він поведе їх до остаточної загибелі.

Про фактичність утілення Бога в людському тілі немає потреби багато доказувати. Якщо ми приймаємо за факт створення і керування всесвіту Богом, якщо для нас є дійсністю духовність людини (тобто трихотомна її структура: дух, душа і тіло, — пор. 1 Сол. 5:23), — то, безперечно, твердження — “Бог явився у тілі” — не є жодною трудностю теоретичною, ні практичною, ні в розумінні, ні на ділі. Бог може все — Він може втілитись і взяти подобу людини.

Далі, зо Слова Божого знаємо, що все створіння чекає на остаточної імплікацію відкуплення землі. Зло, страх, неволя, паразитизм тощо є знані в усій природі, тому Слово Боже обіцяє визволення природи — всього створіння на землі, через Господа нашого Ісуса Христа (Рим. 8:19-23).

(Далі буде).

Мальовнича Америка.

Міст через Чесапiкську затоку.

ЗГАДКА ХОРОША

Ой же і яблука, спілі та гарні!
Тільки скуштуєш — і сили прибуде.
Дід щільники дістає янтарні:
— Гей, пригощайтесь, добрі люди!

Мед у полумиску, яблука в ситі,
Білий рушник виноградом розшитий...
— Добре, дідусю, у вас гостити.
Що ж у подяку для вас лишити?

— А залишіть мені те, що не шкода... —
Та й усміхнувся старий загадково.
— Буде найкраща мені нагорода —
Згадка хороша та добре слово.

Т. Коломієць.

ВІРА Й НАУКА

ДУХОВНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ

На початку липня в одній газеті був оголошений конкурс на кращу радіо-статтю. Тема конкурсу: "Духовні проблеми сучасної людини".

Тема справді цікава. Почнемо з того, що сучасне людство в більшості своїй не цінує духовних цінностей, і потонуло в дочасних хащах матеріалізму. Серед людської маси треба шукати людину, яка цінувала б духовну коштовність вище коштовності матеріальної. Вірніше кажучи, сьогодні треба шукати людину, яка жила б по волі Божій і виконувала Божі заповіді: "Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, і всією душею своєю, і всією думкою", та: "Люби свого ближнього, як самого себе" (Матв. 22: 37, 39). Сам Господь Ісус Христос сказав, що "на двох оцих заповідях увесь Закон і Пророки стоять".

І дяка Богові, що є люди, хоч їх і не так багато, які люблять Бога, і люблять всіх людей, створених за Божим образом. І що є ще люди, які застановлюються над питаннями: "Для чого ми створені? Яка мета нашого буття?"

На такі питання філософи і вчені відповідають по-різному, але правдиву відповідь, що може заспокоїти нашу душу, ми знайдемо тільки у Святому Письмі: "І створив Господь Бог людину з пороку земного. І дихання життя вдихнув у ніздрі її, — і стала людина живою душею" (Бут. 2:7). Отож, Бог вдихнув до людини

частину Свого дихання. Це нам доводить, що коли є Бог безсмертний, то і душа в людині від Нього безсмертна. Життя людини не закінчується з її фізичною смертю. У Святому Письмі безперечно стверджується, що душа людини є безсмертна. І коли Син Божий прийшов на землю, щоб зіпсувати і грішне людство врятувати від загибелі, то Він проголосив велику "Небесну декларацію" для всіх народів: "Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне" (Ів. 3:16). О, якби кожна людина на землі, і всі ми, християни, звернули на ці Божі слова належну увагу і повірили Богові, що Він, наш Творець, бажає, щоб ми мали щасливе і радісне життя на землі й у вічності!

Є люди, які вірять у Бога Творця, але не вірять у Господа Ісуса Христа. А не вірять тому, що не знають Писання. У цьому трагедія сучасної людини і всього людства. Ісус Христос — Спаситель світу. Він відкриває доступ до Царства Божого всім, хто увірує в Нього, як свого особистого Спасителя. Він сказав: "Дослідіть но Писання, бо ви думаєте, що в них маєте вічне життя, — вони ж свідчать про Мене" (Ів. 5:39). Аби ми були щасливі на землі й у вічності, Господь дав нам розум, щоб ми знали, де добро, і де зло, і дав нам голос сумління, цього внутрішнього справедливого суддю, який то виправ-

дус, то обвинувачує наші дії. А чи слухас його людина, це вже залежить від самої людини. Господь віддав до нашого розпорядження всю землю. Навколо нас великі чудеса. Усе на землі створене для нас. Наш світ є прекрасний і повний усякого добра. І Господь за це все від нас не вимагає плати. Він тільки бажає, щоб ми вірили в Нього, дякували Йому і славили Його.

Одному чоловікові я порадив, щоб він за все дякував Господу. Чоловік той відповів: "Якщо я сам не зароблю, то Бог мені нічого не дасть". Таке мислення нерозумне. Бог уже дав нам усе потрібне для життя. І здорова людина повинна сама собі і ближнім заробляти хліб щоденний. Чому ми повинні дякувати і славити нашого Творця? Так навчас нас розум і людська етика.

Коли ми буваємо в музеях, то там бачимо твори великих майстрів. І твори ті прославляють їхніх творців. І якби нам подарували такий твір, то, безперечно, ми від усієї душі подякували б нашому добродієві. А тим більше ми повинні славити нашого Створителя і дякувати Йому за всі Його для нас добродійства. Тому один із мудрих людей сказав: "Благослови, душе моя, Господа, і не забувай за всі добродійства Його" (Псал. 102:2). І ще: "Все, що дихає, — хай Господа хвалить!" (Псал. 150:6).

Із Святого Письма ми знаємо, що Господь любить людину, але ненавидить її гріхи, бо гріхи спотворюють людину, спричинюють їй страждання, доводять до бе-

зуму і до загибелі. Хто постійно живе у гріхах, той не тільки не славить Бога, а й не вірить у Нього: "Безумний говорить у серці своїм: "Нема Бога!" (Псал. 14:1).

З давніх часів були нерозумні люди, які не вірили в Бога, а тепер таких мільйони. У Слові Божому попереджується, що перший світ Бог знищив водою за розпусту (Бут. 6:5-12). За розпусту і злочинства були знищені міста Содом, Гомора та їхні околиці (Бут. 18:20-33). А теперішній світ буде знищений вогнем (2 Пет. 3:10). Але Господь не бажає загибелі людей. Тому Син Божий прийшов на землю, щоб закликати людей до покаяння у своїх гріхах і злочинах: "Збулися часи, — і Боже Царство наблизилося. Покайтеся, і віруйте в Євангелію!" (Мар. 1:15). Вірувати в Євангелію означає вірити Слову Божому, визнати свої гріхи і почати нове життя, чисте та праведне життя по волі Божій. Господь бажає, щоб ми були чисті, бо нечисті не увійдуть до Царства Божого: "І не увійде до нього ніщо нечисте, ані той, хто чинить гидоту й неправду, але тільки ті, хто записаний у книзі життя Агнця" (Об'яв. 21:27). Господь добрий, щоб нам допомогти отримати спасіння: "Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити й очистити нас від неправди всілякої" (1 Ів. 1:9). Під час покаяння Дух Святий звершає в людині "народження згори" (Ів. 3:7). Від того часу людина стає Божою дитиною: "А

всім, що Його прийняли, їм владу дало дітьми Божими стати, тим, що вірять у Імення Його, що не з крові, ані з пожадливості тіла, ані з пожадливості мужа, але народились від Бога" (Ів. 1:12-13). А коли стали дітьми Божими, то стали і спадкоємцями в Його Царстві. Ми щодня благаємо Бога: "Нехай прийде Царство Твоє". Так, воно прийде визначеного часу, але в душах віруючих воно вже є, як Господь сказав: "Бо Боже Царство всередині вас!" (Лук. 17:21). І це дуже зрозуміло: кому людина належить, той у ній і царює.

Одного разу юдеям, які не вірили Христові, Він сказав: "Ваш батько — диявол, і пожадливості батька свого ви виконувати хочете. Він був душегуб споконвіку, і в правді не встояв, бо правди нема в нім" (Ів. 8:44). Диявол, як відомо, був світлим ангелом, та коли до нього ввійшла гордість, і він забажав стати рівним Богові, то Бог скинув його з неба, і він став дияволом, тобто спокусником. Відтоді він є ворогом Божим і людей. Прийде час, і він буде скутий на тисячу років, а після суду останнього буде навечно покараний. А поки що, він та його злі духи шугають по землі і спокушають людей: "Томуто з'явився Син Божий, щоб знищити справи диявола" (1 Ів. 3:8); "Коли Син отже зробить вас вільними, тоді справді ви будете вільні" (Ів. 8:36). Саме розумне діло, яке повинна зробити кожна людина, це звільнитися від влади диявола і перейти на сторону Христа Спасителя.

Багато людей заспокоюють себе тим, що належать до того чи іншого віровизнання, а разом з тим живуть своїм грішним життям. Надаремне таке самозаспокоєння, бо той, хто чинить гріх, не знаходиться по стороні Христа Спасителя.

Одного ранку мій сусід привітав мене і запитав: "Ну, як поживаєте?" Я відповів: "З Богом і під Його охороною завжди добре і радісно жити на Божому світі". Сусід, сміючись, заперечив: "А я бажаю жити з дияволом; з дияволом веселіше жити". Я тоді додав: "Але не забувайте, що диявол провадить людей до пекла, а Господь до Царства Свого". На цьому ми і розійшлись.

Невіруючі люди думають, що ті християни, які вірять в Євангелію і виконують Божі Заповіді, не мають радості в земному житті, а вони то мають. Але що ж то за радість? Згаданий мій сусід покинув уже дві жінки з дітьми, має третю, а чи на довго? Ні в домі, ні в серці не має спокою, постійна сварка; щоб заспокоїти нерви, в роті безперервно димить смердюча цигарка, а часом і горілка отрує його розум і тіло. Люди потопають у гріхах, як у небезпечному багні, і хваляться, що ходять на забави, веселяться, не обходиться там і без бійки, але загалом усім було весело, і на старість буде що згадувати. Та найбільше з такого "веселого" життя радіє диявол, бо люди виконують його волю.

Серця ж і душі віруючих наповнені тихою, святою радістю. Віруючі можуть жити в достатку

і в недостаті, бути задоволеними тим, що мають, і відчувати себе завжди щасливими. Вони знають вищу, Божу радість. А серед невірних, навіть багатих, я ще не чув, щоб хтось сказав, що задоволений тим, що має, і почуватися щасливою людиною. Людина, яка не віддала своє життя Богові, ніколи не насититься земним багатством. Вона не має внутрішнього спокою і жадає все більше і більше.

Тільки один Господь заспокоює людські серця і душі. Він нам усім каже: "Шукайте ж найперше Царства Божого й правди його, — а все це вам додасться" (Матв. 6:33); "Прийдіть до Мене, усі стурдовані та обтяжені, — і Я вас заспокою!" (Матв. 11:28).

Прийдімо ж до Господа, і будемо всі щасливі на землі та у Його вічному Небесному Царстві.

Микола Шевченко.

Нерозгадані таємниці

ОСІННІЙ КЛИЧ

Пернаті летять на зимівлю. У вересні залишають рідні оселі мухоловки, ластівки, кропив'янки, горихвістки. Високо у небі чути неповторне курликання журавлів. Вони летять або прямою лінією, або великим "журавлиним клином".

Прощаються з нами шпаки. Восени пташці збираються в дорогу повільно, ніби хочуть довше затриматися на батьківщині. Вони відлітають з вересня до листопада, дотримуючись суворої черговості. В жовтні вирушають у вирій щиглики, вівчарики, трясихвістки, граки, шпаки. На початку листопада відлітають останні зграї гусей.

За качками завжди летять жайворонки, вільшанки, граки. Останніми залишають нас лебеді.

Непереможний, могутній, як саме життя клич веде їх у далекі краї. Журавлі, гуси, летять правильним строем, граки і шпаки — як заманеться. Одні вночі, другі — вдень. Велика кількість птахів гине від негоди, деякі розбиваються об ма-

яки, телеграфні і високовольні дроти, стають здобиччю хижаків, падають після пострілів мисливців. Але ніщо не може зупинити пернатих. Уперед! Тільки вперед!

Щорічні перельоти птахів цікавили людство ще з давніх-давен. Висувалися різні фантастичні припущення. Так, Арістотель писав, що ластівки та інші дрібні пташці зимують в дуплах дерев і навіть... на дні водойм. Гересфорд, учений-епископ, говорив, що птахи повертаються в гнізда з... Місяця.

Пташині траси пролягли на сотні тисяч кілометрів. Вчені й досі неспроможні пояснити багато питань, пов'язаних з перельотами пернатих. Рекордсменка цих міграцій — полярна крячка. Двічі на рік перетинаючи всю земну кулю з північного полюсу до південного, пролітає близько тридцяти тисяч кілометрів. Півжиття в дорозі.

Здається дивним, що такі могутні птахи, як орли, залишають нас, а малесень-

кий корольок (його ще називають північним колібри) лишається зимувати в наших лісах.

Не менш дивна абсолютна несхожість повітряних трас птахів, близьких за видами. Наприклад, родичі бекас і дупель зимують окремо в Індії і Південній Африці, а прилітають гніздитися в одне болото.

Загадкою лишається й те, як повертаються птахи на батьківщину. За останні роки виникло багато цікавих гіпотез, але вони не підняли завіси над таємницею. Можливо, молодняк летить разом з дорослими пташами, що запам'ятали складну трасу щорічних перельотів? Але чо-

му зозулята, яких матері підкидають у гнізда до інших, восени самі безпомилково летять у вирій, хоча й не знають шляху? Молоді чайки теж часто залишають озера раніше дорослих і теж не помиляються.

Багато пташиних доріг пролягло над землею. Але, очевидно, найбільша — це "пташиний міст". 104-кілометрова Курська коса, відокремлює прісноводну затоку від Балтійського моря. Вона звукується подекуди до кількох сотень метрів. Вчені прийшли до висновку, що за кілька годин через "пташиний міст" пролітає близько двох мільйонів пернатих.

Я. Ш.

Наше здоров'я

З ЯКОЇ НОГИ ВСТАВАТИ

Ранком заводить неспокійний спів будильник: треба вставати. Ви швидко схоплюєтесь з ліжка і притямом за діло. І весь день вам якось нездужається. Різкий перехід від спокою до діяльності шкідливий.

Щоб організм поступово включився у денний ритм, прокинувшись, слід деякий час спокійно полежати із заплющеними очима. Потім, потягнувшись 15—20 разів, поворушити кистями рук і ступнями ніг. Стиснути кілька

разів пальці в кулак. Зігнути ноги в колінах і, не підводячись, помотати ними. Поволі сісти і обережно підніматися, спираючись на руки. При цьому глибоко вдихнути.

Аби розігріти організм, можна випити одразу гарячого чаю. Його лишають звечора у термосі. Пийте маленькими ковтками.

Отже, ви підготувалися до трудової діяльності. Прийміть освіжаючий душ.

Бажаємо вам доброго дня!

— Коли, нарешті, ви перестанете спізнюватися? Є у вас будильник?

— Так, але він завжди дзвонить, коли я сплю.

У РОДИННОМУ КОЛІ

“Чемний чоловік повинен ставитись до своєї дружини так само, як до будь-якої незнайомої жінки, тільки в десять разів чемніше”. Це сказав Бернард Шоу, майстер на афоризми. Хоч ці слова його звучать для декого дивно, але з них випливає слушна думка про важливе значення для людини дотримуватись правил хорошего тону в сімейному колі: вдома не можна поводитися за принципом “як хочу, кому яке діло?”, навпаки, саме поведінка в домашній обстановці є основним екзаменом на ступінь вихованості.

Якби велася статистика причин розлучень (вона ведеться, але, на наш погляд, не досить докладно), то з'ясувалося б, що великий процент сімей, що розпалися, складали люди, які не вміють поводитися вдома, не засвоїли абетки співіснування або, просто кажучи, недостатньо оволоділи культурою поведінки.

Виявляється, мало самого кохання для повного щастя. І навіть кохання плюс спільність інтересів, плюс схожість характерів. На цих трьох китах довгі часи стояла наука про щасливе сімейне життя, але, як показує час, всього цього ще замало. До цих “китів” треба додати ще два: взаєморозуміння і вміння поводитися.

Добре, коли один із подружжя володіє, як мовиться, особливою чутливістю душі або почуттям вродженого такту, тоді сімейне життя проходить в правильному руслі, не виходячи з берегів.

На якомусь етапі взаємне кохання саме по собі замінює подружжю і такт, і хороші манери. Але нестача культури поведінки з часом неодмінно позначиться на сімейному житті.

Саме вдома виявляється справжній ступінь внутрішньої культури. Сім'я — це колектив. І в ній діють усі основні закони хорошего тону: повага до старших, шанобливе й уважне ставлення одне до одного, і особливо до жінки.

Але до цих положень додається й ще одна заповідь: Якщо ви не хочете, щоб діти повторювали ваші помилки, не робіть або принаймні старайтесь не робити цих помилок.

Батьки — приклад для дітей. (Зрозуміло, тоді, коли батьки займаються вихованням по-справжньому). Про виховання дітей у сім'ї написано багато книжок, і нам не варто заглиблюватись у суміжну тему. Нас цікавить зараз лише один з елементів виховання — хороші манери. Про необхідність знайомити дітей з ними ніхто не сперечається. Тільки кожен робить це по-своєму, в міру своїх сил і свого педагогічного досвіду. Буде не зайвим, коли повторимо: виховання має ґрунтуватись на власному прикладі. Якщо ви, грубо кажучи, самі кладете ноги на стіл, а дитину вчите, що так робити не можна, — нічого не варті ваші напучування.

Не можна допускати такого, коли молодшенькі користуються офіційною і явною поблажливістю батьків на шкоду старшим. Молодші повинні поважати старших незалежно від того, бабуся це чи старший братик. У всіх випадках молодші зобов'язані слухатися старших. Якщо і робляться молодшим деякі поступки, то тактовно, без образи для старших дітей.

Повага до віку — проблема не батьків і дітей, а швидше дідусів і бабусь. Дідусі і бабусі стали нині охоронцями

сім'ї: дуже часто на них, як на легендарних атлантах, тримається весь небокрай, уся махина домашнього побуту.

Пригадаємо, як у старовину на Русі шанували батьків, шанували старість. Повага до старшого була чудовою традицією. Недарма до старших завжди ставилися з особливою повагою, вони мали перевагу перед молодшими і в побуті, і за святковим столом, і на зборах під час обговорення важливих справ. Шанувати старших — одна з основних аксіом культури поведінки. Шанування старших — свята заповідь у всіх народів.

Але повагу, особливо повагу дітей, треба заслужити. І це досягається тільки особистим прикладом. Старші теж мають бути тактовними. Наприклад, вони не повинні весь час виступати в ролі наставників молодших: це настільки набридає, що може загрожувати вибухом. У кращому ж випадку їхні слова просто втрачають своє значення, на них перестають звертати увагу.

Самоконтроль дуже полегшує побут, допомагає легко долати багато рифів і мілин домашніх незгод.

Немає рятівних формул для ідеальної поведінки в сім'ї, вдома. Кожен конкретний випадок вимагає свого індивідуального вирішення. Але воно, це вирішення, завжди базується на міцному фундаменті — чуйності, такті, вмінні володіти собою, знанні правил культурної поведінки. Хиткий фундамент — і з мухи роздувається слон, розбите блюдечко може прислужитися нагодою до розлучення.

Це не означає, що взаємна витриманість повинна перетворитись на всепрощенство; вибачати помилки одне одному необхідно, але помилки ці мають бути обговорені й засуджені тактовно, без болю.

“Від недбалого одягу і неприбраної кімнати один крок до сварки”, — говорить прислів'я.

Недбалість у побуті, неохайність означають насамперед нечемність, неповагу до інших. Неохайність не може допомогти створенню спокійної, здорової атмосфери удома. А саме така атмосфера є необхідною для щасливого, дружного життя.

Безперечно, подружжя удвох відповідальне за атмосферу в сім'ї, але той, хто більш чуйний, більш тактовний, мусять подавати приклад.

Зверніть увагу на насиченість сучасної сім'ї технікою. В побут увійшли (крім всіляких машин) потужні радіоагрегати, магнітофони, телевізори. Не зловживайте ні магнітофоном, ні тим більше телевізором.

У багато разів зростає відповідальність чоловіка і жінки, коли за кожним словом і кроком стежать діти. Кожна сварка, кожне дорікання чи нетактовне, безцеремонне слово діти запам'ятовують надовго, а часом і беруть “на озброєння”.

Вміння розмовляти, про яке пишеться і написано вже чимало книг, — мистецтво вельми не просте, і на ньому тут зупинятися було б не варто, якби саме у сфері домашньої розмови не припускалось так багато помилок, може, тому, що вдома люди менше стежать за собою, може, від того, що знижується почуття відповідальності за сказане слово. Нетактовне слово в сім'ї — загроза мирному життю. Добре, коли той, кому воно було адресоване, виявиться вищим за дрібну образу і не стане надавати значення сказаному. А якщо не так? Неминучий скандал. Безкультур'я ж, порушення основних норм поведінки можуть зруйнувати навіть найміцнішу сім'ю, навіть найсильніше почуття.

М. Х.

НОВА КНИЖКА ВИДАВНИЦТВА "ДОРОГА ПРАВДИ"

Уважні читачі і друзі "Дороги Правди" завжди радіють, коли до їхніх рук та до власних чи церковних бібліотек дістаються нові видання цього нашого активного Видавництва, — хоч, на жаль, книголюбів усе меншає, бо старша генерація шанувальників друкованого слова не зростає. Маємо на думці нашу діаспору поза рідним краєм. Але книжки наші, чудом Божим, перелітають — перепливають через океан бурхливий в Україну... А там — такий великий духовний голод і пошана до друкованого слова.

Лежить передо мною на столі хороша книжка, змістом і друком, — "СВІТЛО І ТІНІ". Автор її паст. д-р Іван А. Беркута, що є він і Головним Редактором журналу "Віра й Наука". Книжка "Світло і тіні" — це есхатологічні роздумування автора, тобто — вияснення біблійних пророцтв про майбутнє людства і землі нашої, які побудовані на правдивих словах Господа Ісуса Христа, апостолів Його і пророків Старого Заповіту. Історія людської раси на тривожній землі доходить до кульмінаційного стану. Багато пишеться про те в царині астрономії, політики й економії, — та повну правдиву відповідь читачі знайдуть у Святому Письмі. Про це паст. д-р І. А. Беркута пише переконливо, ясно і сердечно.

Ось так відкривається ця

книжка: "Неспокійно, непевно і небезпечно стало тепер на нашій планеті. Світові події розгортаються несподівано, блискавично і бурхливо. Мінливість і непостійність скрізь і в усьому. Все дотеперішнє, з його порядками й устоями, безповоротно минає... Ми напружено вдивляємося вперед, щоб побачити завтрашнє, нове, краще, і тільки розчаровано зводимо руками..." Уявити таємниці Господнього плану, каже автор, — "є темою цього досліду."

Хоч на цю актуальну тему є поважні книги в англійській та інших слов'янських мовах, але в українській — їх обмаль. Ці 160 сторінок "СВІТЛА І ТІНЕЙ", на доброму папері, зо символічною обкладинкою, — будуть читатися віруючими читачами з увагою і роздумами про Другий Прихід Господа Ісуса Христа. Але ми сердечно бажаємо і землякам нашим, яких віра в Бога, в Його одвічні плани, може, захитана "вітрами" часу нашого, — з пошаною прочитати цю книжку. Користь для душі і думки буде реальна й далекосягла.

І. Кмета-Ічнянський,
Доктор Богослов'я.

Адреса Видавництва:

"Doroha Prawdy", P.O. Box 3,
Station D, Toronto, Ont., Canada
M6P 3J5

ВІРА Й НАУКА

НОВІ ВИДАННЯ

Д-р К. Костів. „Книги буття українського народу”.

Новий і важливий вклад до української історичної літератури. У книжці висвітлено зміст „Книг Буття Українського Народу” з християнсько-демократичного кута зору. Крім українського тексту, подано також англійський, французький і російський переклади, Устав (Статут) Кирило-Методіївського Братства, Відозву до Українців і Відозву до Росіян і Поляків.

Сторінок — 189. Ціна — 5.00 доларів.

Попередні цінні видання того ж автора:

„Біблійний довідник” та „Конституційні Акти відновленої Української Держави 1917-1919 років і їхня політично-державна якість”.

Замовлення посилати:

Dr. C. Kostiw, 290 Indian Grove,
Toronto, Ont., M6P 2H5, Canada.

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЖУРНАЛ „ВІРА Й НАУКА”

Вісімнадцять років тому скромно, з надією на Божу поміч, став відвідувати своїх перших читачів журнал „Віра й Наука”. За короткий час свого існування він знайшов прихильні серця, загальне братське признание і добре слово в українському суспільстві. Своім глибоким змістом, естетичним виглядом і високоякісним редагуванням він став взірцем християнської журналістики, слідами якого пішли інші журнали та стали справжнім авангардом християнської ідеології у виступі проти безбожності та беззаконня. Слава Господеві за Його безцінну поміч і за наших довголітніх читачів.

Подбайте і тепер, аби в ці часи повсюдних фінансових труднощів журнал міг безперерійно виконувати свою добру працю. Вишліть своєчасно вашу передплату. Заохотьте інших до його читання.

Нехай Боже благословення перебуває з вами.

Адміністрація „Віри й Науки”